

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Polityki Rodzinnej

DPR-IV.055.3.2026.AS

Warszawa, dnia 16 marca 2026 r.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870), w związku petycją z dnia 9 lutego 2026 r., przekazaną przez Ministerstwo Sprawiedliwości do rozpatrzenia w zakresie postulatów dotyczących zmian w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odnoszących się do procedury zatrzymania prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, uprzejmie informuję;

Przewidziana w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r., poz. 79), sankcja w postaci zatrzymania prawa jazdy nie jest sankcją za niepłacenie zobowiązań alimentacyjnych, ale za brak współpracy dłużnika alimentacyjnego z organem właściwym dłużnika, tj. wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego.

Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego,
 - 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy w terminie wyznaczonym przez organ właściwy dłużnika,
 - 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych
- organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego a także składa do prokuratury wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 k.k.

Sankcja zatrzymania prawa jazdy nie jest stosowana, gdy dłużnik alimentacyjny współpracuje z organem właściwym dłużnika nawet, jeśli nie jest w stanie finansowo podołać obowiązkowi spłaty zobowiązań alimentacyjnych (tak więc dłużnik alimentacyjny

z łatwością może uniknąć ww. sankcji podporządkowując się ustalonym ustawowo regułom stosowanym przez organ właściwy dłużnika).

Jeśli natomiast dłużnik alimentacyjny swoim działaniem/zaniechaniem sam doprowadził do zastosowania ww. sankcji zatrzymania prawa jazdy poprzez brak współpracy z organem właściwym dłużnika, to zwrot prawa jazdy jest możliwy po spełnieniu przez niego warunków jednoznacznie wskazanych w art. 5 ust. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zgodnie z art. 5 ust. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy następuje na wniosek organu właściwego dłużnika skierowanego do starosty, gdy:

- 1) ustanie przyczyna zatrzymania prawa jazdy, o której mowa w ust. 3, oraz dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów lub
- 2) nastąpi utrata statusu dłużnika alimentacyjnego.

W świetle powyższego, uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy może nastąpić, gdy zostaną spełnione łącznie dwie przesłanki: ustanie przyczyna zatrzymania prawa jazdy, wskazana w ww. art. 5 ust. 3, np. dłużnik umożliwi przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz gdy dłużnik przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiąże się w każdym miesiącu z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy może nastąpić również w szybszym terminie i bez konieczności upływu 6 miesięcy - tj. w przypadku, gdy nastąpi utrata statusu dłużnika alimentacyjnego.

Utrata statusu dłużnika alimentacyjnego nastąpi w przypadku, gdy egzekucja alimentów stanie się skuteczna, tj. gdy dłużnik spłaci ciężące na nim zaległe alimenty i bez zwłoki będzie regulował alimenty bieżące na rzecz własnego dziecka lub egzekucja zostanie zakończona (np. na wniosek wierzyciela).

Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie działań podejmowanych wobec dłużnika alimentacyjnego, w tym w zakresie procedury powodującej zatrzymanie i zwrot prawa jazdy, to zadanie organu właściwego, tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego i w konkretnym indywidualnym przypadku dłużnik alimentacyjny w powyższym zakresie powinien kontaktować się odpowiednio z ww. organem właściwego dłużnika.

Nie są prowadzone prace nad zmianą przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dotyczących ww. procedury zatrzymania prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Tomasz Pactwa
Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Klauzula informacyjna dot. przetwarzania danych osobowych w zakresie kierowanej do MRPiPS korespondencji (dane zebrane w sposób inny niż od osoby, której dotyczą)

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE poniżej przekazuję następujące informacje:

TOŻSAMOŚĆ ADMINISTRATORA	Administratorem danych osobowych jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z siedzibą w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 1/3/5, 00-513 Warszawa.
DANE KONTAKTOWE ADMINISTRATORA	Z administratorem danych można się skontaktować poprzez adres mailowy: info@mrpips.gov.pl , lub pisemnie na adres siedziby administratora.
DANE KONTAKTOWE INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	Z Inspektorem Ochrony Danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych w szczególności w zakresie korzystania z praw związanych z ich przetwarzaniem poprzez adres mailowy: iodo@mrpips.gov.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.
CELE PRZETWARZANIA I PODSTAWA PRAWNA	Pani / Pana dane będą przetwarzane w celu rozpatrzenia przesłanej do MRPiPS korespondencji. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. e RODO.
ODBIORCY DANYCH	Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie administratora, a także innym podmiotom na podstawie obowiązujących przepisów (przykład: sądowi, Policji, instytucjom kontrolnym, podmiotom lub osobom fizycznym występującym z wnioskiem o dostęp do informacji publicznej).
OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH	Pani/Pana dane będą przetwarzane w okresie przewidzianym dla archiwizacji dokumentów wchodzących do narodowego zasobu archiwalnego.
PRAWA PODMIOTÓW DANYCH	Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do Pani/Pana danych oraz prawo żądania ich sprostowania, sprzeciwu, ich usunięcia po upływie wskazanych okresów lub ograniczenia ich przetwarzania.
ZAUTOMATYZOWANE PODEJMOWANIE DECYZJI, W TYM PROFILOWANIE	Pani/Pana dane nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
PRAWO WNIESIENIA SKARGI DO ORGANU NADZORCZEGO	Przysługuje Pani/Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych w państwie członkowskim Pani/Pana zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO)
INFORMACJA O DOWOLNOŚCI LUB OBOWIĄZKU PODANIA DANYCH	Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże ich przetwarzanie jest warunkiem rozpatrzenia korespondencji.
INFORMACJE DOTYCZĄCE PODMIOTU, KTÓRY UDOSTĘPNIŁ DANE	Informacje dotyczące podmiotu, który udostępnił dane oraz ich zakresu - <u>wskazane zostały w piśmie przewodnim.</u>